

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-508-5-24>

Довгун Тетяна, завідувач архіву ЛНАМ;
Хорунжа Галина, історик мистецтва, незалежний дослідник, Львів,
Україна

ВІЗУАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ВІДДІЛУ ЛЬВІВСЬКОЇ КАРТИННОЇ ГАЛЕРЕЇ «ОЛЕСЬКИЙ ЗАМОК», ЯК РЕЗУЛЬТАТ СПІВПРАЦІ МУЗЕЙНОЇ УСТАНОВИ ТА ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ІНСТИТУТУ ПРИКЛАДНОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА (ЗА АРХІВНИМИ МАТЕРІАЛАМИ 1970-Х РР.)

Ключові слова: архівне дослідження, музей, візуальний матеріал.

Tetiana Dovhun, Head of the Archive at Lviv National Academy of Arts
Halyna Khorunzha, Art Historian, Independent Researcher

THE VISUAL CONCEPT OF THE “OLESKO CASTLE” DEPARTMENT OF THE LVIV ART GALLERY AS A RESULT OF COLLABORATION BETWEEN THE MUSEUM INSTITUTION AND THE LVIV STATE INSTITUTE OF APPLIED AND DECORATIVE ARTS (BASED ON ARCHIVAL MATERIALS FROM THE 1970S)

Abstract. A significant phenomenon in the history of Ukrainian museology was the restoration of Olesko Castle (Olesko, Lviv Region, a branch of the Lviv Art Gallery) and the opening of its branch. This effort not only combined the reconstructed castle living quarters with valuable works of ancient fine and decorative-applied arts, but also integrated into the landscape and interiors works by young graduate artists from the Lviv Institute of Applied and Decorative Arts, whose authorship was established through archival research. The synthesis of historical visual material and contemporary artistic practices of the time laid the foundation for a timeless dialogue, while also developing a museum space open to perception, where the key focus was not only preservation but also the use of a wide range of tools to engage viewers, allowing them to interact with the space not merely as passive observers.

Key words: archival research, museum, visual material.

Поява музейного простору для репрезентації образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва на основі історичної споруди – Олеського замку стала результатом тривалої й ретельної роботи тогочасного колективу Львівської картинної галереї (нині Львівська національна галерея мистецтв ім. Б. Г. Возницького) за активної участі працівників та студентів Львівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва (нині Львівська національна академія мистецтв). Важливими джерелами, за допомогою яких можна реконструювати цей процес, безперечно є архіви цих установ, що взаємодоповнюють один одного. Так, особистий архів ЛНГМ, зокрема Володимира Ольхом'яка, який тривалий час працював фотографом в обох установах покровово фіксував всі етапи відновлення пам'ятки, участь студентів та дипломантів у реставраційних роботах та введенні у середовище комплексу дипломних проєктів – від монументальної пластики (скульптурна група «Громадяни Олеська» Миколи Посікіри (1970)), рельєфів (керамічна робота на тему слов'янської міфології Юрія Дворника (1971)), вітражів (вітраж для органного залу Олександра Дмитренка (1970), композиція «Захисники Олеська» Михайла Саніча (1970)) до проєктів окремих просторів (декоративне панно «Свято в замку» (1972) для інтер'єру кафе роботи Богдана Скиби, оформлення цього ж середовища Блінніковим Віктором (1970)). Варто зачитувати важливий документ – рецензію, що була написана заступницею директора ЛКГ Оленою Ріпко: «Дипломна робота Саніча М.М. та Посікіри М.М. складаються з двох закінчених самостійних праць вітраж та монументально-декоративна композиція які в той же час утворюють ідейно-образну цілість. Ці роботи задумані як елементи декоративного оформлення музею історії західноукраїнської культури, і в своєму ідейному та художньому звучанні відповідають місцю свого встановлення біля пам'ятки західноукраїнської архітектури XIV – XVII ст. Олеського замку». Окрім того, Володимир Ольхом'як ретельно відобразив літні практики студентів, що відбувались на базі Олеського замку, часто під керівництвом доктора мистецтвознавства та реставратора Володимира Овсійчука, який працював, як у навчальному закладі, так й музеї. Й туг зазначимо, що завдяки цьому можна встановити, як майже всіх учасників цих процесів, що на жаль, документально не було зафіксовано, так й виявити, які саме творчо-практичні обміни відбувались у той період, коли твори, зокрема Мартина Альтамонте, майстрів львівського осередку дерев'яної скульптури XVIII ст. набули нової актуалізації й отримали загальний доступ для глядача. Відтак, поява цього відділу музею, що має надрегіональне значення, зокрема з огляду на демонстрацію взаємозв'язків з художньою культурою різних країн Центральної та Західної Європи, стало змогою перевідкриття локальної історії, як невіддільної частини західної культури.